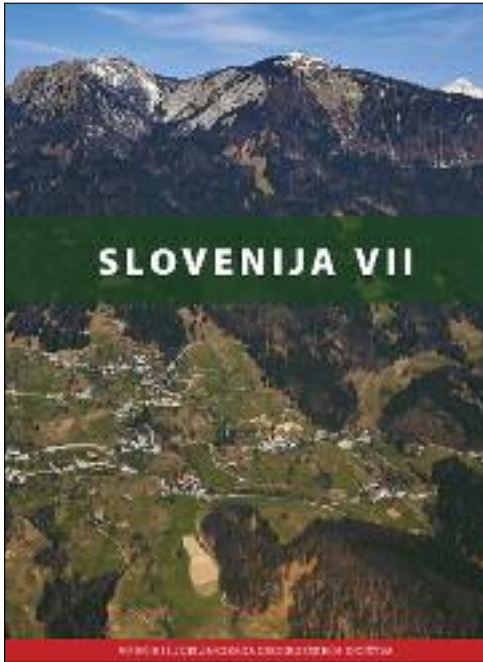

Drago Kladnik (urednik):

Slovenija VII

Vodniki Ljubljanskega geografskega društva

Ljubljana 2017: Ljubljansko geografsko društvo, Založba ZRC, 145 strani, ISBN 978-961-05-0002-5

Ljubljansko geografsko društvo ima bogato tradicijo organiziranja ekskurzij. Ohranjati mu uspeva tradicijo, da so prav vse izvedene ekskurzije predstavljene v vodnikih. Letos je izšel že sedmi vodnik z opisi ekskurzij po Sloveniji.

Šest ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva je bilo izvedenih med septembrom 2012 in novembrom 2014. Dodana je še ekskurzija Geomorfološkega društva Slovenije iz marca 2012. Vsaka ekskurzija je tematsko posebna, tako da se medsebojno dopolnjujejo v raznolik kolaž, ki dokazuje, kako široko je geografsko obzorje.

Prvi opis z naslovom »Odkrivanje Banjšic« avtorice Adrijane Perkon nas popelje na od osrednje Slovenije odmaknjene Banjšice, kjer se seznanimo z našo največjo črpalno hidroelektrarno ter narodopisnimi posebnostmi, kot so tradicionalni ples in izumirajoče kovaštvo. Na poti je podrobneje opisanih petih postaj: Kanalski Vrh, Vetrnik (903 m), Kal nad Kanalom, Lokovec in Čepovan.

Drugi opis z naslovom »Selška dolina«, ki ga je napisal Marjan Luževič, je med vsemi najbolj regionalnogeografski. Seznan nas z raznovrstnimi pokrajinskimi, zgodovinskimi in umetnostnimi prvinami Selške doline in njenega hribovitega obrobja, pri čemer je še poseben poudarek na kolonizaciji. Na poti je podrobno opisanih devet postaj: Vešter, Praprotno, Bukovško polje, Železniki – Racovnik in Na plavžu, Davča, Petrovo Brdo, Sorica in Groharjeva hiša, Spodnje Danje ter Soriška planina.

Tretji opis z naslovom »Obsotelje in Kozjansko« avtorice Magde Grobelšek nas popelje na vzhod države, v Obsotelje in Kozjansko, kjer se srečamo tako s številnimi ostalinami preteklosti kot s sodobnimi razvojnimi izzivi, s katerimi se uspešno spopadajo številna tamkajšnja podjetja. Podrobneje je

opisanih šest postaj: Muzej na prostem Rogatec, Minoritski samostan Olimje, Hiša vin Emino, Imenska Gorca, Podsreda ter Levstikov mlin.

Četrty opis z naslovom »Dravinjska dolina in Dežela učnih poligonov« avtorice Ane Vovk Korže nas podrobno seznanj z učnimi poligoni za ekoremediacije, permakulturno pridelovanje hrane s poudarkom na samooskrbi in sonaravno življenje nasploh, obiščemo samostan v Studenicah in spoznamo njegovo zanimivo zgodovino, občudujemo pa lahko tudi uspešno lokalno turistično pobudo. Podrobneje je opisanih pet postaj: Poljčane – Razvojni center narave, Studenice, Križeča vas, Dole – učni poligon za samooskrbo ter Modraže – učni poligon za ekoremediacije.

Peti opis z naslovom »Zahodno Goričko in njegov turistični potencial« avtorice Martine Košar nas popelje po skrajnem severovzhodnem delu države in podrobneje seznanj z našo najbolj razvojno zaostalo pokrajino Goričkim, kjer se prepustimo številnim pobudam, ki jo usmerjajo na pot uspešne turistične destinacije. Podrobneje je opisanih sedem postaj: Slatinski vrelec Nuskova, PGD Serdica, Sotinski breg, Sotina – podjetje Dajč, Serdica – Čebelji gradič, Beli križ in Grad.

Šesti opis z naslovom »Pivka in njena vojaška zgodovina« avtorja Matjaža Ravbarja opisuje pivški muzejski sprehod skozi polpreteklo zgodovino orožja, ki so ga vojskujoče se strani uporabljale na območju Slovenije, dotika pa se tudi fenomena presihajočih jezer na Pivki. Podrobneje so opisane tri postaje: Ekomuzej Pivških presihajočih jezer v Slovenski vasi, »Štacuna« v Pivki ter Park vojaške zgodovine v Pivki.

Sedmi, zadnji opis z naslovom »Nekaj geomorfoloških posebnosti slovenske Sive Istre« avtorjev Matije Zorna, Mihe Stauta in Gregorja Kovačiča nas popelje po flišni slovenski Istri. Seznanj nas z manj znanimi kraškimi pojavi na flišu in meritvami tamkajšnje erozije. Podrobneje so opisane štiri postaje: Brezovica pri Gradinu, Strane pri Rokavcih, od Škrilin do Mrtveca in Izola.

Učitelji geografije lahko iz vodnika črpajo ideje za izvedbo ekskurzij v lastni režiji, drugi pa se lahko podrobno seznanijo še z nekaterimi slovenskimi pokrajinami. V opisih so navedene priporočljive točke za postanke in temeljiteje ogleda.

Primož Pipan

Stanko Pelc, Miha Koderman (urednika):

Nature, Tourism and Ethnicity as Drivers of (De)Marginalization: Insights to Marginality from Perspective of Sustainability and Development

Cham 2018: Springer International Publishing, 341 strani, ISBN 978-3-319-59001-1 (tiskana različica); 978-3-319-59002-8 (elektronski vir)

V slovenski geografiji smo lahko ponosni, da smo na določenih raziskovalnih področjih, kot je geografija marginalnosti, na samem vrhu. To dokazuje tudi knjiga, ki je izšla pri priznani tuji založbi in sta jo uredila slovenska geografa Stanko Pelc in Miha Koderman iz Univerze na Primorskem. Omenjena monografija je tretja v vrsti iz knjižne zbirke »Vidiki geografske marginalnosti« (*Perspectives on Geographical Marginality*). Sestavlja jo 22 poglavij, ki jih je napisalo 28 avtorjev iz celotnega sveta. Poglavja so razvrščena v štiri tematske razdelke: narava kot družbeni dejavnik marginalizacije, turizem kot razvojna priložnost marginalnih območij, etnične skupine med marginalnostjo in vključenostjo ter možni dejavniki marginalizacije iz različnih pogledov.

Vsi prispevki v knjigi naslavljajo marginalnost v luči trajnostnega razvoja. Urednika namreč v uvodniku razmišljata, da je netrajnostni razvoj, ki je izrazito usmerjen h kratkoročnim ekonomskim ciljem, pomemben dejavnik marginalizacije območij. Ne zgolj zaradi okoljskih vidikov netrajnostnega razvoja na marginalizacijo, ampak tudi zaradi »netrajnostnih« poslovnih praks, ki v razvitejšem svetu ustvarjajo brezposlenost in socialne probleme, v manj razvitem pa izkoriščanje slabo plačane delovne sile ter okoljske probleme. Marginalnost in trajnostni razvoj sta temi, ki sta povezani in ki zagotovo v preteklosti nista bili dovolj raziskani. Hkrati pa tudi ugotavljata, da je marginalnost pojav, ki se lahko izkazuje večra-